Minister Zdrowia

OKSO.050.8.2024.EG
Warszawa, 18 listopada 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 5726 Pana Posła Krzysztofa Piątkowskiego przekazaną do Ministerstwa Zdrowia w dniu 30 października 2024 r., w sprawie imiennych zaproszeń na badania mammograficzne, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Mammografia w ramach Programu profilaktyki raka piersi jest świadczeniem gwarantowanym od 2007 roku. Programem mogły być objęte kobiety w wieku 50-69 lat. Od 1 listopada 2023 roku rozszerzono grupę wiekową kobiet o 10 roczników. Na mammografię aktualnie mogą zgłaszać się osoby w wieku od 45 do 74 r.ż. (przy określaniu wieku należy wziąć pod uwagę rok urodzenia), które:

- nie miały wykonywanej mammografii w ciągu ostatnich dwóch lat;
- zakończyły okres 5 lat od leczenia chirurgicznego raka piersi i pozostają w trakcie uzupełniającej hormonoterapii (HT) – zalecenie badania co 12 miesięcy;
- zakończyły leczenie raka piersi i 5-letni proces monitorowania po zakończonym leczeniu – zalecenie badania co 12 miesięcy.

W latach 2007-2009 wysyłka zaproszeń na mammografię prowadzona była przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Od 2008 do 2015 roku zaproszenia wysyłane były przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące nadzorowane przez Ministerstwo Zdrowia. Do udziału w programie nie jest wymagane skierowanie. Akcję informacyjną w tym rekrutację do programu prowadzą świadczeniodawcy realizujący program.

- W latach 2008 -2015, w których to zaproszenia wysyłane były przez WOK-i, średnie objęcie populacji wynosiło 40,8 %.
- Dla porównania w latach 2016-2023, kiedy zaproszenia nie były wysyłane, średnie objęcie populacji wynosiło 36,6 %.

Porównując ostatnie 10 lat, objęcie populacji mammografią spadło z 44,77 % w 2014 roku do 32,1 % w roku bieżącym. Należy jednak nadmienić, że od 1 listopada 2023 roku zwiększona została populacja kobiet kwalifikujących się do programu.
W latach 2007-2024 (I-X) zostało wykonanych łącznie 18 181 547 mammografii przesiewowych w ramach Programu profilaktyki raka piersi.
Dane szczegółowe zawiera tabela poniżej.

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Tab. 1 Objęcie populacji programem przesiewowym profilaktyki raka piersi w Polsce w latach 2007 – 2024 (I-X)

Wiek osób objętych programem	Rok	Procent objęcia populacji* [%]	Liczba wykonanych badań	Zaproszenia na badania
50-69 r.ż.	2007	28,35	933 498	W latach 2007-2009 zaproszenia wysyłane były przez NFZ. W latach 2008-2015 zaproszenia na badania wysyłane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące.
	2008	35,16	752 772	
	2009	33,68	887 399	
	2010	37,79	982 007	
	2011	42,45	1 111 902	
	2012	44,34	1 113 646	
	2013	44,17	1 136 284	
	2014	44,77	1 174 296	
	2015	44,07	1 127 614	
	2016	40,82	1 028 862	Zaproszenia/przypomnienia o badaniu do osób widniejących już w bazie świadczeniodawców realizujących program.
	2017	39,4	1 043 063	
	2018	39,26	1 015 058	
	2019	39,17	1 041 740	
	2020	34,53	746 411	
	2021	35,31	1 025 807	
	2022	37,48	910 012	
od 1.11.2023 r. (I-X) 45-74 r.ż.	2023	27,03	1 143 745	
	1-10 2024	32,1	1 007 431	

*% objęcia populacji - wskazuje na odsetek osób, które są pod opieką specjalistyczną w zakresie właściwym dla danego programu, tj. zrealizowały badanie spośród populacji spełniającej wszystkie warunki kwalifikacyjne do udziału w programie lub są/były leczone poza programem w zakresie jednostek chorobowych zdefiniowanych jako wykluczające z udziału w danym programie.

Ministerstwo Zdrowia prowadzi działania informacyjne, edukacyjne i promocyjne dotyczące profilaktyki przeciwnowotworowej w tym kampanię informacyjno-edukacyjną „Planuję Długie Życie" oraz podejmuje różnego rodzaju działania skierowane do różnych grup docelowych. Wszystkie te działania prowadzone są i finansowane w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej (NSO) na lata 2020-2030. Strategia ta została przyjęta przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

Działania prowadzone w ramach kampanii dotyczące profilaktyki raka piersi, w tym zachęcenia kobiet do badań mammograficznych, realizowane są m.in. poprzez:

- emisję spotów telewizyjnych oraz radiowych w stacjach o zasięgu ogólnopolskim,
- publikację artykułów opracowanych przez ekspertów z Narodowego Instytutu Onkologii PIB na stronie www.planujedlugiezycie.pl oraz na stronie pacjent.gov.pl przy wsparciu ich promocji w mediach społecznościowych typu Facebook i Instragram,
- prowadzenie dedykowanej kampanii strony www.planujedlugiezycie.pl, na której znajdują się artykuły, spoty, filmy z ekspertami, a także informacje na temat bezpłatnych badań, z adresami miejsc, w których można wykonać badanie,
- emitowanie filmów z udziałem ekspertów z dziedziny onkologii oraz zakresu dietetyki na temat m.in. profilaktyki przeciwnowotworowej oraz zdrowego odżywiania, które opublikowane zostały na stronie www.planujedlugiezycie.pl, kanale YouTube oraz w mediach społecznościowych Ministerstwa Zdrowia,
- realizację cyklu audycji promujących profilaktykę przeciwnowotworową w tym zachęcających do wykonywania badań przesiewowych, realizowanych wspólnie z największymi ogólnopolskimi stacjami telewizyjnymi oraz radiowymi.

Profilaktyka raka piersi była także przedmiotem działań promocyjnych podczas PolandRockFestiwal - Strefa Pomorza Zachodniego – Czaplinek. Na stoisku Ministerstwa Zdrowia udzielano porad profilaktycznych oraz instruktażu samobadania piersi na fantomie. Październik uznawany jest na całym świecie za miesiąc świadomości raka piersi. W tym czasie Ministerstwo Zdrowia skupiało się w szczególny sposób na działaniach informacyjno-promocyjnych skierowanych do kobiet, w tym właśnie na profilaktyce nowotworów piersi.
W bieżącym roku w terminie od 7-31 października zostały wyemitowane spoty telewizyjne i radiowe zachęcające do badań mammograficznych. Kampania prowadzona była również w audycjach telewizyjnych. Wyemitowane audycje telewizyjne skupiły się na prezentacji prawdziwych historii kobiet, które stoczyły walkę z nowotworem piersi. Ponadto wyprodukowano i wyemitowano audycje radiowe, które miały formę rozmów z ekspertami.
W terminie 11.10.-09.11. została przeprowadzona także szeroka kampania promocyjna w internecie (banery, spoty i reklama tekstowa) na portalach i serwisach internetowych. Kampania realizowana była pod wymownym hasłem „Badaj się, by żyć!" i zachęcała kobiety do regularnego badania piersi. Kampania promowała badania mammograficzne, które dla kobiet w przedziale wieku 45-74 lata są bezpłatne. Działania promocyjne dotyczące profilaktyki raka piersi były prowadzone też na profilach MZ w mediach społecznościowych.
W terminie 1-31 października emitowany był 20-sekundowy spot na nośnikach DOOH (Digital Out-Of-Home – czyli cyfrowe nośniki reklamy zewnętrznej) w całej Polsce.
W prowadzonych działaniach Ministerstwo Zdrowia wykorzystuje także poszczególne święta (np. Dzień Kobiet) i dni tematyczne (np. Światowy Dzień Walki z Rakiem Piersi – przypadający 15 października), jako okazje do wzmożonej aktywności i zachęcania społeczeństwa do badań profilaktycznych – zarówno w mediach, stronie internetowej, jak i na kanałach MZ w SM.

Z uwagi na zarzuty Najwyższej Izby Kontroli co do wysokiego kosztu i niskiej skuteczności prowadzonej wysyłki zaproszeń oraz zalecenia dotyczące potrzeby wprowadzenia skuteczniejszych form propagowania badań, w tym badań mammograficznych, od 2016 r. nie jest prowadzona wysyłka papierowych zaproszeń na badania mammograficzne.

W ramach Narodowej Strategii Onkologicznej realizowane jest zadanie nr 10.2: Wykorzystanie alternatywnych form komunikacji z pacjentem – kontakt bezpośredni za pomocą środków komunikacji elektronicznej, Internetowe Konto Pacjenta, media społecznościowe, profilaktyczne call-centers, itd. Celem zadania jest wykorzystanie i rozwój innowacyjnych form w bezpośredniej komunikacji z pacjentem, m.in. środków komunikacji elektronicznej, mediów społecznościowych, Internetowego Konta Pacjenta (IKP).
Ministerstwo Zdrowia wraz z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ) i Centrum e-Zdrowia (CeZ) przygotowało harmonogram wysyłki wiadomości PUSH do odbiorców, którzy korzystają z IKP oraz wypracowano treść powiadomień.
Biorąc pod uwagę 2024 rok, w dniu 3 marca do kobiet w wieku od 18 roku życia wysłano wiadomość PUSH za pośrednictwem IKP zachęcającą do badań profilaktycznych. Analogiczna wiadomość PUSH nakłaniająca do zrobienia mammografii lub usg piersi została również wysłana pod koniec października.

W ramach Telefonicznej Informacji Pacjenta uruchomiono Infolinię informacyjną Krajowej Sieci Onkologicznej (KSO) dostępną pod bezpłatnym, całodobowym numerem 800 190 590. Infolinia ta jest dedykowana m. in. profilaktyce onkologicznej.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/